

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd v Slovenskej republiky v senáte zloženom z JUDr. Milana Lipovského a členov sudcov JUDr. Jána Mihala a JUDr. Jany Serbovej na neverejnom zasadnutí v Bratislave 8. júla 2009 v trestnej veci obžalovaného **JUDr. O. K. pre trestný čin skrátenia dane** podľa § 148 ods. 1, ods. 5 zák. č. 140/1961 Zb. v znení neskorších predpisov (Tr. zák.), o sťažnosti krajského prokurátora v Košiciach proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 30. marca 2007, sp. zn. 7T 1/05, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 148 ods. 1 písm. c/ zák. č. 141/1961 Zv. v znení neskorších predpisov (Tr. por.) sťažnosť prokurátora **sa z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

Prokurátor podal na Krajskom súde v Košiciach ako súde prvého stupňa obžalobu na JUDr. O. K., podľa ktorej mal tento spáchať trestný čin skrátenia dane podľa § 148 ods. 1, ods. 5 Tr. zák. (v znení účinnom do 31. augusta 1999) v podstate na tom skutkovom základe, že

ako konateľ obchodnej firmy 19. mája 1997 podal na C., žiadosť o prepustenie tovaru (chemický produkt) do režimu voľného obehu, hoci vedel, že ide o iný chemický produkt podliehajúci vyššej dani, čím skrátil spotrebnú daň, daň z pridanej hodnoty a clo; tovar potom odpredal ďalším osobám, pričom spôsobil slovenskému štátu colný dlh vo výške 211 576 Sk;

rovnako konal aj v júni až septembri 1997, čím spôsobil colný dlh vo výške 4 978 560 Sk.

Uznesením Krajského súdu v Košiciach z 30. marca 2007, č. k. 3T 1/05-1436, podľa § 188 ods. 1 písm. e/ Tr. por. bola táto trestná vec vrátená prokurátorovi na došetrenie.

Podľa stanoviska súdu orgány prípravného konania porušili procesné predpisy tým, že časť trestného stíhania obvineného bola vykonaná bez toho, aby tento mal obhajcu, pričom došlo tiež k porušeniu predpisov o oboznámení obvineného s výsledkami vyšetrovania. Súd ďalej žiadal od prokurátora špecifikovať žalovaný skutok, a to s poukazom na zostavenie colného dlhu zo spotrebnej dane, dane z pridanej hodnoty a cla, keďže do úvahy prichádza aj právne posúdenie tohto skutku ešte podľa ďalších ustanovení zákona (§ 124 ods. 2 Tr. zák., resp. podľa § 254 ods. 2 zák. č. 300/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov – Trestný zákon). Zároveň súd vyslovil názor, že obžaloba nepredložila konkrétne dôkazy týkajúce sa podvodného konania obvineného, a preto aj v tomto smere žiadal doplniť dokazovanie.

Proti uzneseniu krajského súdu podal prokurátor sťažnosť, ktorou sa domáhal zrušenia napadnutého rozhodnutia a príkazu, aby súd vo veci konal a rozhodol (§ 149 ods. 1 písm. b/ Tr. por.).

Sťažovateľ primárne vyslovil názor, že napadnuté uznesenie je nezákonné, lebo súd vo veci rozhodol v stave, keď obvinený nemal obhajcu, a preto vo veci ani nemal konať. Prokurátor ďalej namietal záver súdu o pochybeniach pri oboznámení obvineného s výsledkami vyšetrovania považujúc procesné predpisy za dodržané. Napokon v sťažnosti bola vyslovená námietka týkajúca sa požiadavky súdu na špecifikáciu žalovaného skutku s tým, že zákon súdu nebráni, aby tento posúdil podľa príslušných ustanovení zákona.

Najvyšší súd v intenciách § 564 ods. 4 teraz účinného Trestného poriadku (zák. č. 301/2005 Z.z. v znení neskorších predpisov) v zmysle § 147 ods. 1 Tr. por. pri rozhodovaní o sťažnosti preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia a jemu predchádzajúce konanie, pričom nezistil dôvod na rozhodnutie podľa § 148 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por., ale dospel k záveru, že sťažnosť nie je dôvodná.

Krajský súd v súlade s ustanoveniami § 125 a § 138 Tr. por. v písomnom odôvodnení rozhodnutia vyložil, o ktoré dôkazy svoje zistenia oprel, existenciu ktorých skutočností pokladá so zreteľom na výsledky dokazovania za minimálne pochybnú a akými úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov.

Najvyšší súd po preskúmaní veci zaujal v nej stanovisko zhodné so závermi krajského súdu, lebo tieto sú reálne; súd rozhodujúci o sťažnosti si preto argumenty súdu prvého stupňa osvojuje a v podrobnostiach na tieto poukazuje.

Tento výsledok sa týka porušenia práva obvineného na obhajobu. Tomuto bol v prípravnom konaní ustanovený obhajca, neskôr si on sám obhajcu zvolil, pričom tento podľa tvrdenia krajského súdu zomrel. Od tej doby obvinený reálne nemá obhajcu, či už ustanoveného alebo zvoleného, čo predstavuje zásadné porušenie práva na obhajobu. Je potrebné konštatovať, že u obvineného K. dôvody nutnej obhajoby existujú najmä na základe ustanovenia § 36 ods. 2 Tr. por., keďže tento je cudzinec, na území Slovenskej republiky sa trvale nezdržiava, resp. bol v cudzine vo väzbe alebo vo výkone trestu odňatia slobody.

Vzhľadom na uvedené bude preto potrebné zistiť dobu ukončenia obhajoby obvineného zvoleným obhajcom a po ustanovení alebo zvolení iného obhajcu tomuto režimu prispôbiť aj ďalšie procesné kroky v prípravnom konaní.

K tomuto smerujúce napadnuté uznesenie je nereálne spochybnit' tvrdením, že aj krajský súd konal v stave, keď obvinený nemal obhajcu. Táto námietka má svoj formálny základ, ale bolo by v rozpore s účelom trestnoprávneho kódexu (§ 1 ods. 1 Tr. por.) požadovať, aby súd konal za stavu existujúcej reálnej obhajoby, keď záverečná fáza prípravného konania vykazovala uvedené pochybenie; situáciu je potrebné napraviť ešte v prípravnom konaní. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na nedostatky pri oboznámení obvineného s výsledkami vyšetrovania, ktoré nie je možné označiť za lege artis.

Vzhľadom na uvedené zásadné pochybenie potom ďalšie výhrady súdu voči obžalobe strácajú svoj reálny základ, rovnako ako záver sťažovateľa, že zákonným spôsobom nejednal ani súd prvého stupňa (spolupráca súdu s Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky).

Na margo požiadavky krajského súdu na špecifikáciu žalovaného skutku a dôkazy týkajúce sa tvrdeného podvodného konania obvineného je potrebné poznamenať, že za obžalobu zodpovedá v plnom rozsahu prokurátor, a preto len on rozhoduje o postavení konkrétnej osoby pred súd na základe zhromaždených dôkazov. Súd potom rozhoduje len o skutku uvedenom v obžalobe, pričom nie je viazaný právnym posúdením skutku v nej

(§ 220 ods. 1, ods. 4 Tr. por.), pričom tak koná na základe dôkazov vykonaných v rozsahu predpokladanom v ustanovení § 2 ods. 5 Tr. por. a tieto hodnotí v intenciách § 2 ods. 6 Tr. por. Je v kompetencii súdu na uvedenom základe skutok v určitom smere modifikovať pri zachovaní totožnosti skutku; v tomto smere je sťažnosť prokurátora opodstatnená.

Najvyšší súd po zvážení všetkých uvedených okolností dospel k záveru, že v základnej otázke sťažnosť prokurátora nie je dôvodná, a preto ju podľa § 148 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 8. júla 2009

JUDr. Milan L i p o v s k ý , v. r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: Anna Halászová